

OBRAZLOŽITEV

I. UVOD

1. Pravna podlaga (besedilo, vsebina zakonske določbe, ki je podlaga za izdajo uredbe)

Pravna podlaga za sprejem predloga uredbe je četrti odstavek 118. člena in trinajsti odstavek 126.c člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 70/08, 57/12, 92/13 in 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg, 84/18 – ZIURKOE in 158/20).

2. Rok za izdajo uredbe, določen z zakonom

Rok ni zakonsko določen.

3. Splošna obrazložitev predloga uredbe

Ta uredba v skladu z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (UL L št. 275 z dne 25. 10. 2003, str. 32), zadnjič spremenjeno z Delegiranim sklepom Komisije (EU) 2020/1071 z dne 18. maja 2020 o spremembi Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede izključitve dohodnih letov iz Švice iz sistema EU za trgovanje z emisijami (UL L št. 234 z dne 21. julija 2020, str. 16) določa vrste naprav, dejavnosti in toplogredne pline, za katere morajo upravljavci pridobiti dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja (v nadaljnjem besedilu: zakon) in letalsko dejavnost, za katero morajo operatorji zrakoplova izvajati načrt monitoringa emisij toplogrednih plinov v skladu z zakonom. Ta uredba določa tudi način izvajanja načrta monitoringa, priprave poročila in poročanja ter način in pogostost pregledovanja poročila upravljavcev malih naprav v skladu z zakonom (v nadaljevanju: upravljavec male naprave).

II. VSEBINSKA OBRAZLOŽITEV

V nadaljevanju podajamo obrazložitev členov predlagane uredbe:

K 1. členu

Predlagano besedil 1. člena uredbe določa predmet urejanja.

K 2. členu

S predlaganim besedilom 2. člena uredbe se pojasnjuje pomen pojmov »zgorevanje« in »toplogredni plini«, ki sta uporabljena v uredbi (in sestavnem delu uredbe – prilogah).

K 3. členu

Predlagano besedilo 3. člena uredbe napotuje na Prilogo 1 kot sestavni del te uredbe, kjer so določeni v naslovu člena navedeni naprave, dejavnosti in toplogredni plini, za katere morajo upravljavci naprav pridobiti dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov po zakonu, ki ureja varstvo okolja (v nadaljnjem besedilu: zakon).

K 4. členu

S predlaganim besedilom 4. člena uredbe je urejena izjema od določb, na katere napotuje prejšnji člen. Upravljavec naprave, v kateri poteka zgorevanje goriva v primeru, ko ustreza pogojem, navedenim v prvem odstavku tega člena, lahko namreč ravno tako pridobi dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov in se vključi v sistem trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov. Drugi odstavek nadalje določa, da se za odobritev Evropske komisije v skladu z zakonom šteje navedena Odločba Komisije.

K 5. členu

Predlagano besedilo 5. člena uredbe ureja določbe glede letalske dejavnosti, za katero mora operator zrakoplova izvajati načrt monitoringa emisij toplogrednih plinov, napotuje na Prilogo 2 te uredbe, kjer je ta(ka) letalska dejavnost določena.

K 6. členu

Predlagano besedilo 6. člena uredbe v prvem odstavku ureja način izvajanja načrta monitoringa upravljavca male naprave. Upravljavec male naprave izvaja načrt monitoringa v skladu z Izvedbeno uredbo Komisije 2018/2066 z dne 19. decembra 2018 o spremljanju emisij toplogrednih plinov in poročanju o njih v skladu z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter spremembi Uredbe Komisije (EU) št. 601/2012 (UL L št. 334 z dne 31. 12. 2018, str. 1, v nadaljnjem besedilu: Uredba (EU) 2018/2066). Drugi do šesti odstavek predlaganega besedila 6. člena uredbe urejajo izjeme glede določb Uredbe (EU) 2018/2066. Upravljavcu male naprave vlogi za odobritev načrta monitoringa v skladu z zakonom ni treba predložiti dokazov za vsak večji ali manjši tok vira, s katerimi se dokazuje skladnost s pragovi negotovosti za podatke o dejavnosti in faktorji za izračun, za uporabljene stopnje in rezultatov ocene tveganja, ki dokazujejo, da so predlagane nadzorne dejavnosti in postopki za nadzorne dejavnosti sorazmerne z opredeljenimi tveganji pri delovanju in nadzoru. Upravljavec male naprave lahko določi količino goriva ali materiala na podlagi razpoložljivih in dokumentiranih evidenc nakupa in ocenjenih sprememb zaloge. Upravljavcu male naprave ni treba vlogi za spremembo načrta monitoringa v skladu z zakonom predložiti ocene negotovosti. Upravljavec male naprave lahko uporabi najmanj stopnjo 1 za določanje podatkov o dejavnosti in faktorjev za izračun za vse tokove vira. Upravljavec male naprave za določanje faktorjev za izračun na podlagi analiz lahko uporabi kateri koli laboratorij, ki je tehnično usposobljen in sposoben zagotoviti tehnično veljavne rezultate z uporabo ustreznih analitskih postopkov.

K 7. členu

Predlagano besedilo 7. člena uredbe ureja obveznost poročanja oziroma obliko poročanja upravljavca male naprave. Slednji mora o emisijah toplogrednih plinov poročati v elektronski obliki na predlogah obrazcev, ki so dostopni na spletni strani.

K 8. členu

Predlagano besedilo 8. člena uredbe določa način in pogostost pregledovanja poročila iz prejšnjega člena. Ministrstvo poročilo iz prejšnjega člena pregleda enkrat letno, pri tem pa mora uporabiti kontrolni seznam iz Priloge 3 te uredbe.

K 9. členu

Za določbe od 3. do 7. člena te uredbe je določen organ, ki opravlja nadzor nad izvajanjem teh določb. To je Inšpektorat za okolje in prostor.

K 10. členu

V členu so določene prekrškovne določbe glede obveznosti, ki jih določa ta uredba. Prvi odstavek določa globo v razponu za v njem opredeljen prekršek nepredložitve poročila skladno z uredbo, drugi pa določa še globo, s katero se za prekršek iz prvega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba bodisi pravne osebe bodisi podjetnika posameznika.

K 11. členu

Prvi odstavek predlaganega 11. člena uredbe določa prenehanje veljavnosti trenutno veljavne uredbe, ki ureja to področje. Z drugim odstavkom je urejeno prehodno obdobje veljavnosti sedmega odstavka 5. člena veljavne uredbe.

K 12. členu

Zadnji člen uredbe določa začetek njene veljavnosti.

Na podlagi četrtega odstavka 118. člena in trinajstega odstavka 126.c člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 70/08, 57/12, 92/13 in 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg, 84/18 – ZIURKOE in 158/20) Vlada Republike Slovenije izdaja

UREDBO

o vrstah naprav, dejavnostih in toplogrednih plinih

1. člen (vsebina)

(1) Ta uredba v skladu z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (UL L št. 275 z dne 25. 10. 2003, str. 32), zadnjič spremenjeno z Delegiranim sklepom Komisije (EU) 2020/1071 z dne 18. maja 2020 o spremembi Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede izključitve dohodnih letov iz Švice iz sistema EU za trgovanje z emisijami (UL L št. 234 z dne 21. julija 2020, str. 16) določa:

- vrste naprav, dejavnosti in toplogredne pline, za katere morajo upravljavci naprav pridobiti dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja (v nadaljnjem besedilu: zakon) in
- letalsko dejavnost, za katero morajo operatorji zrakoplova izvajati načrt monitoringa emisij toplogrednih plinov v skladu z zakonom.

(2) Ta uredba določa način izvajanja načrta monitoringa, priprave poročila in poročanja ter način in pogostost pregledovanja poročila upravljavcev malih naprav v skladu z zakonom (v nadaljevanju: upravljavec male naprave).

2. člen (opredelitev pojmov)

Pojma, uporabljena v tej uredbi, imata naslednji pomen:

zgorovanje je oksidacija goriv ne glede na to, kako se toplota, električna ali mehanska energija, proizvedena s tem postopkom, uporablja, in vse druge neposredno povezane dejavnosti, vključno s čiščenjem odpadnih plinov in

toplogredni plini so ogljikov dioksid (CO₂), metan (CH₄), dušikov oksid (N₂O), fluorirani ogljikovodiki (HFC), perfluorirani ogljikovodiki (PFC) in žveplov heksafluorid (SF₆) ter druge naravne in antropogene plinske sestavine ozračja, ki absorbirajo in ponovno oddajajo infrardeče sevanje.

3. člen (naprave, dejavnosti in toplogredni plini)

Naprave, dejavnosti in toplogredni plini, za katere morajo upravljavci naprav pridobiti dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov v skladu z zakonom, so določeni v Prilogi 1, ki je sestavni del te uredbe.

4. člen (vključitev drugih naprav, dejavnosti in toplogrednih plinov v sistem trgovanja)

(1) Ne glede na določbo prejšnjega člena lahko pridobi dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov in se vključi v sistem trgovanja s pravicami do emisije toplogrednih plinov tudi

upravljavec naprave, v kateri poteka zgorevanje goriva, če ima naprava skupno nazivno vhodno toplotno moč od 15 MW do 20 MW, pri čemer se za ugotavljanje praga zmogljivosti naprave uporabljajo 1. do 5. točka Priloge 1 te uredbe.

(2) Za odobritev Evropske komisije v skladu z zakonom se šteje Odločba Komisije z dne 8. aprila 2005 o enostranski vključitvi dodatnih dejavnosti iz Slovenije v sistem trgovanja s pravicami do emisije skladno s 24. členom Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta.

5. člen

(letalska dejavnost)

Letalska dejavnost, za katero mora operator zrakoplova izvajati načrt monitoringa emisij toplogrednih plinov v skladu z zakonom, je določena v Prilogi 2, ki je sestavni del te uredbe.

6. člen

(načrt monitoringa upravljavca male naprave)

(1) Upravljavec male naprave izvaja načrt monitoringa v skladu z Izvedbeno uredbo Komisije 2018/2066 z dne 19. decembra 2018 o spremljanju emisij toplogrednih plinov in poročanju o njih v skladu z Direktivo 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter spremembi Uredbe Komisije (EU) št. 601/2012 (UL L št. 334 z dne 31. 12. 2018, str. 1).

(2) Upravljavcu male naprave, ne glede na določbo predpisa EU iz prejšnjega odstavka, ki ureja vlogo za odobritev načrta monitoringa v skladu z zakonom, tej vlogi ni treba predložiti:

- dokazov za vsak večji ali manjši tok vira, s katerimi se dokazuje skladnost s pragovi negotovosti za podatke o dejavnosti in faktorji za izračun, za uporabljene stopnje in
- rezultatov ocene tveganja, ki dokazujejo, da so predlagane nadzorne dejavnosti in postopki za nadzorne dejavnosti sorazmerne z opredeljenimi tveganji pri delovanju in nadzoru.

(3) Upravljavec male naprave, ne glede na določbo predpisa EU iz prvega odstavka tega člena, ki ureja določitev podatkov o dejavnosti, lahko določi količino goriva ali materiala na podlagi razpoložljivih in dokumentiranih evidenc nakupa in ocenjenih sprememb zaloge.

(4) Upravljavcu male naprave, ne glede na določbo predpisa EU iz prvega odstavka tega člena, ki določa obvezne priloge k vlogi za spremembo načrta monitoringa v skladu z zakonom, tej vlogi ni treba predložiti ocene negotovosti.

(5) Upravljavec male naprave, ne glede na določbo predpisa EU iz prvega odstavka tega člena, ki ureja določanje ustreznih stopenj za glavne in manjše tokove vira, lahko uporabi najmanj stopnjo 1 za določanje podatkov o dejavnosti in faktorjev za izračun za vse tokove vira.

(6) Upravljavec male naprave, ne glede na določbo predpisa EU iz prvega odstavka tega člena, ki ureja določanje faktorjev za izračun na podlagi analiz, lahko za določanje faktorjev za izračun na podlagi analiz uporabi laboratorij, ki je tehnično usposobljen in sposoben zagotoviti tehnično veljavne rezultate z uporabo ustreznih analitskih postopkov.

7. člen

(poročilo in poročanje upravljavca male naprave)

Upravljavec male naprave poroča o emisijah toplogrednih plinov v elektronski obliki na predlogah obrazcev, objavljenih na spletni strani.

8. člen

(način in pogostost pregledovanja poročila upravljavca male naprave)

Ministrstvo poročilo iz prejšnjega člena enkrat letno pregleda v skladu s kontrolnim seznamom iz Priloge 3, ki je sestavni del te uredbe.

9. člen (nadzor)

Nadzor nad izvajanjem določb 3. do 7. člena te uredbe opravlja inšpekcija, pristojna za varstvo okolja.

10. člen (prekrški)

(1) Z globo od 4.000 eurov do 40.000 eurov se kaznuje pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik oziroma posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če kot upravljaec male naprave ne predloži poročila v skladu s 7. členom te uredbe.

(2) Z globo od 1.200 eurov do 4.100 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Če je fizična oseba hkrati samostojni podjetnik posameznik oziroma posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, in odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, se kaznuje le kot samostojni podjetnik posameznik oziroma posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

KONČNA IN PREHODNA DOLOČBA

11. člen (prenehanje veljavnosti)

(1) Z dnem uveljavitve te uredbe preneha veljati Uredba o toplogrednih plinih, dejavnostih in napravah, za katere je treba pridobiti dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov oziroma izvajati monitoring emisij toplogrednih plinov (Uradni list RS, št. 55/11 in 1/13).

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se določba sedmega odstavka 5. člena Uredbe o toplogrednih plinih, dejavnostih in napravah, za katere je treba pridobiti dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov oziroma izvajati monitoring emisij toplogrednih plinov (Uradni list RS, št. 55/11 in 1/13) uporablja do 31. decembra 2020.

12. člen (začetek veljavnosti)

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-490/2020
Ljubljana, dne
EVA 2020-2550-0090

Vlada Republike Slovenije
Janez Janša

predsednik

Priloga 1: Naprave, dejavnosti in toplogredni plini, za katere morajo upravljavci naprav pridobiti dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov

Priloga 2: Letalska dejavnost, za katero morajo operatorji zrakoplova izvajati načrt monitoringa emisij toplogrednih plinov

Priloga 3: Kontrolni seznam